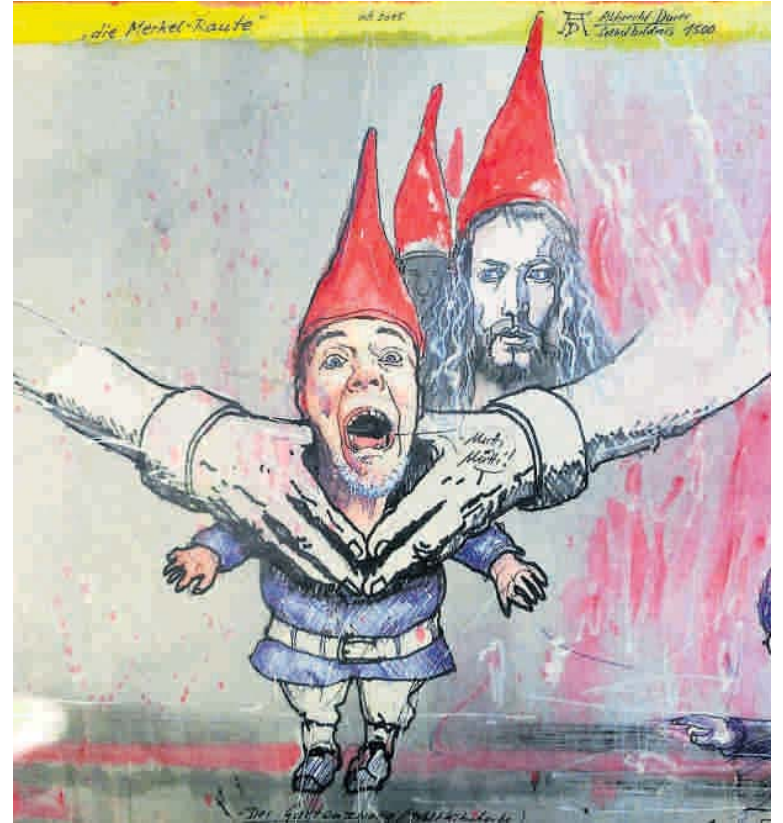

ACHTERGROND DUITSE VOLKSAARD

Typisch Duits? Dat is eierlikeur en nagellak in de koelkast. Aldus een inwoner van Weener. Andere meer en minder kunstzinnige visies op de Duitse volksaard zijn het weekend van 13 en 14 juni te zien en te beleven in het Duitse stadje.

Kriso ten Doornkaat: *Ein feste Burg ist unser Land*. Acryl op voorgedrukt linnen. FOTO'S COLLECTIE WILMA MENCKE

Georg Willms: *Die Merkelroute*. Olieverf op paneel. Detail drieluik.

Weener wordt weekend typisch Duits

MAAIKE TRIMBACH

WEENER Wilma Mencke is een echt grenskind. Ze groeide op in Emmer-Compasuum. Op de grens van Groningen en Drenthe én van Nederland en Duitsland. „Dat had iets magisch. Een geliefd spelletje was om met één been in Duitsland en één been in Nederland te staan.”

De galeriehoudster en organisator van kunstprojecten staat nog steeds – maar dan figuurlijk – met één been in Nederland en één in Duitsland. Ze woont afwisselend in het Duitse Weener en in de stad Groningen. Haar Hasenkabineet aan de pittoreske haven van Weener staat en hangt vol hazen en kunstzinnige uitingsvormen daarvan. In Groningen bestiert ze organisatiebureau Albion Putti, gespecialiseerd in kunstprojecten.

Zaterdag 13 juni gaat het in Weener even niet om hazen, maar om de Duitse volksaard. In vijftien huizen rond de haven zijn kunstwerken van

Wilma Mencke

Nederlandse en Duitse kunstenaars te zien die de ziel van de Duitsers moeten blootleggen. De expositie is het Duitse antwoord op Typisch Hol-

Aan weerszijden van de grens zijn noorderlingen geen grote praters

lands, het project dat Mencke in 2013 organiseerde.

Als Mencke eenmaal begint over de verschillen en overeenkomsten tussen de dialecten, de volksaard en de tradities aan weerszijden van de grens, rollen de voorbeelden en anekdotes over elkaar heen. „We lijken zoveel op elkaar en tegelijkertijd zijn we ook zo verschillend.” Aan weerszijden van de grens zijn de noorderlingen geen grote praters. En als ze iets zeggen, is het vaak heel direct. Maar de Oostfriesen zijn dan

wel weer punctueler en formeler dan de Groningers en Drenten.

Vooraf dat laatste is lastig bij het organiseren van een grensoverschrijdend project. „Nederlanders zeggen gemakkelijk toe dat ze wel willen meewerken en op het laatste moment blijken ze dan toch niet te kunnen. Terwijl je in Duitsland juist heel vroeg moet beginnen met het aanvragen van subsidies en het opstellen van een programma. En afspraak is afspraak.”

De manifestatie Typisch Hollands had twee jaar geleden twee doelen: Het was een mooie smoes om eens binnen te kijken bij de monumentale huisjes aan de haven. En het gaf Nederlandse kunstenaars de kans hun werk in Duitsland te exposeren.

Typisch Duits is een logisch vervolg. Dit keer exposeren Duitse én Nederlandse kunstenaars in de havenwoningen. Het project start in Weener en is in 2016 in Appingedam te zien. „Ik ben net als toen van deur tot deur gegaan om te vragen of de bewoners wilden meewerken. Voor sommigen was het destijds een eerste kennismaking met kunst. Die waren toen nog wat aarzelend, maar werden vanzelf enthousiast. Soms zelfs trots dat ze echte kunst in huis hadden. Er zijn mensen verhuisd en er zijn nieuwe bewoners bij gekomen. Een deur gaat dicht, een andere open.”

Voor de catalogus is aan de bewoners zelf ook gevraagd of wat ze onder Typisch Duits verstaan. Het leverde tientallen brieven en briefjes op. Meest handgeschreven in dat – inderdaad – typisch Duitse handschrift. Met een streepje door de Z en een cijfer 1 met een pootje dat net zo lang is als het stokje. Zo leren Nederlandse schoolkinderen dat niet.

Van het potje nagellak in de koel-

kast had ook Duitsland-kenner Mencke nog nooit gehoord. „De briefschrijfster komt oorspronkelijk uit Oost-Duitsland. Dus het kan zijn dat het alleen typisch iets voor het oosten is of dat zij juist denkt dat het typisch westers is. Maar het verschil tussen Oost en West, daar beginnen we maar even niet aan. Dat is weer een ander verhaal.”

Programma Typisch Duits

13 juni:
12.00 uur: Op de kop van de haven: opening door burgemeester Ludwig Sonnenberg van Weener, Torsten Wierth, medewerker van de Kunsthalle Emden en voorzitter Rico Mecklenburg van de organisatie voor cultuur en ontwikkeling Ostfriesische Landschaft. Optreden Weiberchor Malle Diven uit de Krümmhorn (Ostfriesland) met Duitse liederen uit de jaren twintig en dertig (tweede optreden om 14.00 uur op schip Animo). Daarna zijn alle vijftien locaties tot 17.00 uur open.

17.30 uur Duitse Literatuurlezing 'Die Kunst der Verwandlung' door Broder Balzer in het Heimatmuseum.

14 juni:
11.15 uur: Francien Janse-Balzer speelt op het Ahrend Hausorgel in het Organeum het programma 'Nicht nur schwarz-weiss: Deutsch-Niederländische Orgelgeschichten'. Om 12.00 uur gaan de huizen weer open voor publiek. 15.00 uur live optreden Wiebren Arema uit Groningen als Zarah Leander op schip Njord.

17.00 uur Afsluiting met 'Letztes Glas im Stehen' voor de deelnemers. Meer info op: www.istdas-typisch-deutsch.de.

Udo Havekost: *Thron zum 70. Geburtstag von Joseph Beuys*. 2.80 meter eikenhout.

Josef Walch: *Schachspiel Schäferhunde und Gartenzwerge*. Installatie.